

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie
4.500.000 mp. z dostawą
do domu 5.000.000 mkp.
z przesyłką w Polsce
5.000.000 mkp. w innych
państwach 6.000.000 m.

CENA NUMERU

250.000

marek polsk.

Na dworcach kolejow.
960 000 Marek.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

CENY OGŁOSZEN:

Za wiersz milimetry
wynosi: Zwyczajny za
tekstem 5 gr. Nade-
ślone 13 gr. Nekre-
logia 10 gr. Na pier-
wszej kolumnie 20 gr.
Przedkron. i w rubryce
„Repertuar” 18 gr. Po-
kronice i komun. 15 gr.
Dział ekonom. 20 gr.
Drobne ogł. za każdy
wyras 2 gr. Kupno i
sprzedaż 3 gr. Matrym.
4 gr. Posz. pracy 1 gr.
Paski na kolumn. tekst.
po 18 gr. Ogłosz. zagł.
o 50% drożej.

I. zlp. = 1.800.000 mk. Ceny ogłoszeń w zł p. obliczanych po urzędowym kursie franka złotego, podawanego codziennie.

REDAKCJA ul. Ossolińskich 115. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny 1. 26. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

BANK NAFTOWY

ul. Leona Sapiehy 3, I. p.

otwiera rachunki bieżące w złotych polskich
przyjmuje wpłaty na akcje
BANKU POLSKIEGO
w markach polskich.

5551

O zdrowy samorząd.

(Od naszego korespondenta).

Warszawa, 8. lutego.

Z prawdziwym niepokojem stwierdzaliśmy już niejednokrotnie obojętność, jaka cechuje stosunek naszego społeczeństwa do spraw samorządowych. Złożyło się na to szereg okoliczności.

Po pierwsze stanęło wobec Rzeczypospolitej zagadnienie scalenia jej ziem. Niejednolitość ustaw sprawiła, że każda dzielnica Polski żyła odrębnym życiem. Fakt ten niepokoił wysoce całe społeczeństwo. Starano się zaradzić złemu i — wskutek niedoświadczenia, niewyrobienia, radzono dosyć słabo i chaotycznie przez mechaniczne podporządkowywanie jak największej ilości agend władzom centralnym. Uciekło z pod naszej świadomości, że o jednolitości kraju decydują nie tyle urządzenia centralne, co jednolite ramy ustawowe. W braku ich centralizm aż nazbyt często nakłada dokuczliwe i niepotrzebne więzy, hamując naturalny rozwój i osłabiając siły twórcze samego społeczeństwa.

Drugą okolicznością, która w pojęciu sfer wpływowych przeszkodziła rozwijaniu art. 3 naszej konstytucji, była sprawa stosunku do województw wschodnich.

Ściśle z tem łączą się kwestje narodowościowe, nad którymi niestety opinia publiczna polska pragnęła by prześliznąć się, na które zamykaliśmy sobie oczy, wyrządzając niesłychaną, po prostu krzywdę przyszłości Rzeczypospolitej.

Każdy zdrowo myślący człowiek rozumie, że wprowadzenie samorządu musi ujawnić wszystkie aspiracje mniejszości narodowych i stanie się podwaliną, na której będą one budować swą przyszłość, która zapewni im byt i możliwość własnego rozwoju. Nie umieliśmy się niestety zdobyć w tej sprawie na decyzje śmiałe i w przyszłość sięgające. Dlatego ponieśliśmy w naszym życiu wewnętrznym wskutek rozmaitych obaw i skrupułów, wskutek fałszywych rachunków szereg klęsk, która trudno będzie powetować. Chodzi o to, by nie zabagnić sobie niemi życia nadal.

Samorząd, który obecnie, mamy nadzieję, już niedługo wejdzie na porządek dzienny sejmowi, nie może być kształtowany pod wpływem obaw przed mniejszościami. Samorząd nasz musi być szczerze demokratyczny. Sprawa jego musi być postawiona bez żadnych ograniczeń, podejrzliwości lub myśli ubocznych. Nie można żenć robić szyldzików na pokaz — lecz ramy, które wypełnić ma zdrowa, bujna, budząca się, życie.

Tylko szczerzy stosunek do samorządu, szerokie rozwinięcie jego zasad pozwoli nam odrobić błędy lat ostatnich i odzyskać zaufanie obywateli niepolskiej narodowości.

Adam Uziembło.

Komandor Young o finansach Polski.

Memoriał p. Younga. — Bankiet pożegnalny.

Warszawa. 9. II. tel. wł. (G). Dziś w godzinach popołudniowych komandor Young wręczył premierowi Grabskiemu memoriał o sytuacji finansowej państwa polskiego. Memoriał ten opracowany jest na podstawie kilkumiesięcznych studiów, przeprowadzonych przez angielskich rzeczoznawców finansowych. O godz. 8 wiecz.

w górnych apartamentach prezydium Rady min. premier Grabski wydał bankiet na cześć komandora Younga, żegnając go i dziękując w imieniu rządu za wydatną pomoc w pracach nad sanacją finansów Polski.

Komandor Young jutro opuszcza Warszawę.

—:—:—

Polska na drodze do świetności.

Wymiana podziękowań i życzeń między Prem. Grabskim a P. Youngiem.

Warszawa. (PAT). W czasie bankietu wydanego na cześć komandora Younga przemówił w gorących słowach prezes Rady ministrów, dziękując komandorowi za jego światłe rady. Premier zaznaczył w końcu, że pobyt misji bryt. pozostawi w Polsce jak najlepsze wspomnienie i wzmocni przyjaźń, która łączy oba kraje.

P. Hilton Young podziękował, zaznaczając, że współpraca z ministerstwem i z osobami,

z którymi zetknął się w Warszawie, pracę jego bardzo uprzyjemniała. W dalszym ciągu podkreślił mówca, że Polska znajduje się obecnie na dobrej drodze ku sanacji skarbu i jest dumny z tego, że mógł współpracować w chwili, gdy Polska powróciła znowu do swej dawnej świetności i zajmuje należnej jej w świecie stanowisko.

Wśród podniosłego nastroju bankiet przeciągnął się do północy.

Odezwa do urzędników.

Warszawa. (PAT). Stow. urzędników państw. Zw. pracown. poczt, telegr. i telef., Zw. pol. nauczycieli szkół powsz., Zw. zawod. nauczycieli pol. szkół średnich, oraz szereg innych Związków i Stowarzyszeń pracowników państwowych zwrócił się do ogółu kolegów z odezwą wzywającą ich, aby w związku z nastąpić mającą wy-

płatą 32 proc. dodatku zgłaszali jak najliczniej deklaracje na boni skarbowe i możliwie wstrzymywali się w okresie przełomowym od zakupów, aby nie zmniejszać wartości bonów i nie pozwalać spekulantom na zyski z transakcji bonami.

—:—:—

Otwarcie pożyczki dolarowej.

Korzystne warunki.

Warszawa. (PAT). W nr. 12 Dziennika Ustaw ogłoszono rozporządzenie p. Prezydenta z 31. stycznia o wypuszczeniu serii pierwszej premijowej pożyczki dolarowej. Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 5. lutego. Upoważnia ono p. min. skarbu do wypuszczenia serii pierwszej pożyczki dolarowej do sumy 5 miljonów dolarów St. Zjedn. z terminem spłaty dwurocznym licząc od daty emisji. Obligacje tej pożyczki oprocentowano na 5 procent, mają być sprzedawane wyłącznie za walutę zagraniczną, a spłacane w dolarach, względnie w markach polskich wedle kursu franka złotego, zaś po wprowadzeniu nowej waluty wedle wartości czeków notowanych na Nowy Jork na giełdzie warszawskiej. Pożyczka wolna jest od podatku rentowego, oraz premijowana jest przez losowanie numerów obligacji na ogólną kwotę 400.000 dolarów.

Zmiana w traktacie.

Warszawa, 9. II. (tel. wł.) (G). Dowiadujemy się, że w traktacie handlowym polsko-francuskim nastąpić mają pewne zmiany oraz uzupełnienia, które — jak to wykazała praktyka — są konieczne. W sprawie tej udał się do Paryża p. Tętynenbaum dyrektor depart. handlu zagranicznego w min. przemysłu i handlu.

Płacimy:

Frank waloryzacyjny 10. lutego	1800000
Frank waloryzac. na 11 i 12 lut.	1800000
Frank kolej. od 1—15 II.	1900000
Frank pocztowy od 1—15 II.	1900000
Frank tytoniowy od 1.—8. II.	1800000
Dolar	9300000
List zwykły	200000
1 kg. chleba	540000

O przyszłość stosunków polsko-rosyjskich.

Wynurzenia programowe p. Darowskiego.

Warszawa. (AW). Pos. polski w Moskwie p. Darowski udzielił warszawskiemu korespondentowi „Rosyjskiej Agencji Telegr.” wywiadu. Zdaniem jego między Rosją, a Polską, nietylko możliwe są, ale powinny być ustanowione dobre stosunki, gdyż wynika to z bliskiego sąsiedztwa

i wzajemnych interesów gospod. Historia stosunków polsko-rosyjskich od czasu traktatu ryskiego obciążona jest drobnymi sprawami, które odsunęły na drugi plan szereg spraw zasadniczych, jak kwestja układu handlowego, transytu, konwencji konsularnej, oraz pocztowo-telegr.

Miedzy optymizmem a sceptyzmem.

Różnorodność głosów angielskich o Rosji.

Londyn. (PAT). Prasa omawia obszernie odpowiedź sowiecką na notę angielską, uznającą Rosję. „Daily Mail” uważa, że mianowanie Rakowskiego przedstawicielem sowieków w Anglii pozwoli na szybkie rozpoczęcie rokowań z Rosją. „Times” pisze, że nota wskazuje na wielkie trudności, jakie będą związane z rokowaniami. Dziennik nie spodziewa się pomyślnego przebie-

gu rokowań. „Daily Chronicle” uważa, że najważniejszym jest problem propagandy. Interesy międzynarodowe obu państw idą równolegle, zaś potrzeby gospodarcze uzupełniają się. Dziennik zauważa, że sprawa przyznania kredytu dla Rosji zależna jest od uznania przez Rosję długów przedwojennych.

Chytre plany sowieków.

Londyn a Moskwa. — Pokój do czasu aż... dojrzeje moment rewolucji.

Moskwa. (AW). Zinowjew w mowie wygłoszonej na posiedzeniu frakcji komunistycznej Zjazdu Sowietów, oświadczył, że z chwilą dojścia do władzy Mac Donald, Londyn uważać należy za stolicę II. Międzynarodówki, tak, jak Moskwa jest stolicą III. Międzynarodówki.

Zmusi to Centralny Komitet do prowadzenia polityki bardzo ostrożnej i do balansowania w stosunkach z państwami burżuazyjnymi aby nie wywołać wojny, do której sowieci dopuścić nie mogą.

Rykw o zadaniach Rosji.

Moskwa. (AW). Nowy prezes Komisarzy Ludowych Rykow udzielił prasie wywiadu, w którym oświadcza, że fakt wybrania tej czy innej osoby na stanowisko szefa rządu rosyjskiego nie ma żadnego znaczenia, gdyż siłą rządzącą w Rosji jest w dalszym ciągu partja komunistyczna. Rykow zaznaczył, że sowieci będą się starać o wzmocnienie stanowiska międzynarodowego. Jednym z dodatkowych objawów jest fakt uznania Rosji przez Anglię i Włochy. Stosunek z Niemcami rozwija się coraz lepiej z korzyścią dla obu stron. Poprawa stosunków z państwami zachodnimi przyspieszy tempo odbudowy gospodarczej Rosji.

Ustępstwa Anglii wobec Egipcjan.

Kair. (PAT). Słychać, że Anglia zgodziła się na prośbę Zaglula paszy o uwolnienie egipcjan zasądzonych przez sądy wojskowe.

Kłopoty programowe sowieków.

Moskwa. (AW). Na posiedzeniu frakcji komunistycznej w czasie zjazdu sowieków SSSR. Zinowjew wygłosił wielką mowę o zadaniach, czekających partję po śmierci Lenina. Są to: przedewszystkiem: sprawa włościańska, centralne zagadnienie „leninizmu”, wzajemne stosunki między partją, a państwem, domagające się ściśle uregulowania, ocena możliwości rewolucji wszechświatowej, sprawa charakteru i szybkości odbudowy gospodarczej Rosji, dopływ młodzieży do partji komunistycznej, sprawa polityki międzynarodowej i międzynarodowego ruchu robotniczego.

Konferencja państw bałtyck. 15. bm.

Warszawa, 9. II. (tel. wł.) (G). Wobec tego że delegacja finlandzka nie może przybyć do Warszawy na dzień 12 bm., rozpoczęcie obrad konferencji p. bałtyckich w Warszawie wyznaczone zostało na 15. bm.

Związek gospodarczy między Polską a Prusami Wschodnimi.

Konferencja przedstawicieli Polski i Rosji ze sferami gospodarczymi Prus Wsch.

Królewiec. (AW). Odbyło się tu pierwsze posiedzenie wschodnio pruskiego związku eksporterów. Na posiedzenie to zaproszony był przedstawiciel polskiego konsulatu generalnego w Królewcu, oraz konsul szwedzki. Przedstawiciel Polski, p. Woroniecki podkreślał zależność gospodarczą między Prusami wschodnimi, a Polską i wyraził przekonanie, że współpraca obu krajów w dziedzinie gospodarczej może się przyczynić do złagodzenia przeciwieństw politycznych. Konsul Baskiewicz, przedstawiciel Rosji sowieckiej stwierdził, że wskutek przesunięcia granicy politycznej Królewiec stracił dla Rosji znaczenie, jakie miał przed wojną. Rosja będzie jednak popierać dążenia tych kół królewieckich, które pragną nawiązania stosunków handlowych z Rosją. Zadaniem Związku wschodnio-pruskiego eksporterów i nawiązanie stosunków między Polską, a Prusami wschodnimi z jednej strony, a Rosją i Prusami z drugiej. Do związku zapisało się dotąd przeszło 80 najważniejszych firm w Prusach Wschodnich.

Głos czeski o uznaniu Rosji.

Praga, 9. II. (PAT). „Venkow” przemawia bardzo gorąco za uznaniem Rosji sow., podkreślając, że Czechosłowacja może to uczynić tam łatwiej, iż nie posiada wierzytelności przedwojennych wobec Rosji, któreby mogły przyczynić się do zamącenia wzajemnych stosunków.

Sprawa mniejszości na Łotwie.

Warszawa, 9. II. (tel. wł.) (G). Z Rygi donoszą, że praca ryska uważa nowego ministra oświaty Stranberga za zwolennika rozszerzenia autonomii kulturalnej dla mniejszości narodowych. Byłoby to dla nas ważne, albowiem sprawa mniejszości polskiej na Łotwie jest wciąż aktualną.

Niszczenie lasów na Litwie.

Kowno. (AW). W roku ubiegłym wyrąb lasów na Litwie objął 861.671 ha, z czego 208.000 ha lasu sosnowego i 279 ha jodłowego. Liczby powyższe stwierdzają, że gospodarka leśna Litwy nosi charakter wybitnie rabunkowy.

Ruch kolejowy.

Warszawa. (AW). Ruch kolejowy mimo wielkich mas śniegu normalny we wszystkich dyrekcyjach. Jedyne komunikacja z Zakopanem przecięta i utrzymuje się zapomocą sani.

ADAM NECHAY.

3

Duch w mieszkaniu.

(Ciąg dalszy).

— Pan mnie nie będzie uczyć — sucho odparł Fidrygał. Tę waszą ustawę znam na pamięć i wiem, co ona przewiduje. Proszę — wyjął z kieszeni pomietę zeszyt — artykuł 10 punkt 3 ustawy powiada: „Za ważną przyczynę — rozumie się wypowiedzenia — należy między innemi uważać” itd. Czy pan zdaje sobie z tego sprawę, co znaczy „między innemi”? Jestem prawnikiem i może mi pan to pozostawić. „Między innemi” to znaczy — wszystkie inne przyczyny prócz tych, które są dalej wymienione. A ja tych przyczyn mam dosyć. Chcę sam zająć to mieszkanie.

— W takim razie — chce się pan pomieścić z nami? — nieśmiało zagadnął Biedak.

— Nie, moje mieszkanie zajmie kto inny. Moja siostra.

I znów utkwiał oczy w twarzy Biedaka. Ten jednak nie mógł w tej chwili zebrać myśli.

— Zresztą — ciągnął Fidrygał — państwo i tak w tem mieszkaniu nie utrzymają się długo. Wyszła nowa ustawa o rekwizycji mieszkań, postanawiająca, że dwie osoby mogą zajmować najwyżej jeden pokój. Tamte dwa pokoje lada dzień zostaną zajęte.

— Nie słyszałem o takiej ustawie — rzekł zdumiony Biedak.

— Ignorantia nocet — rzucił tryumfalnie Fidrygał.

— Ale w takim razie — przedewszystkiem panu zarekwirują mieszkanie. Pan sam jeden zajmuje trzy pokoje...

— Jestem gospodarzem! — wrzasnął Fidrygał. Wam się wszystkim w głowie pomieszało! Niedługo lokator zechce wyrzucić gospodarza i dyktować mu, co ma robić. Wyprowadza się pan, czy nie?

— Panie gospodarzu — wmieszała się błagalnie Michalina — przecież pan wie jakie są dziś stosunki. Gdzież my się podziejemy? Cała roczna pensja mego męża nie wystarczy na odstępnę.

— To mnie nic nie obchodzi — sierdził się dalej Fidrygał. Mój dom nie jest przytułiskiem dla żebraków. Chciałem po dobremu, a tak wyrzucę na bruk. Wyprowadza się pan, czy nie?

Biedak odczuł, że nadszedł punkt kulminacyjny rozmowy. Zbudziło się w nim męstwo rozpacz.

— Nie — rzekł twardo, Nie ruszymy się z tego mieszkania.

— Dobrze, teraz inaczej będziemy gadać.

Fidrygał zerwał się i wybiegł z pokoju, trzasnąwszy drzwiami.

— Piorun z jasnego nieba — westchnął Hilary, gdy zostali sami. Spodziewałem się jakichś nowych wymuszeń, ale wypowiedzenie? I to do trzech tygodni! Teraz widzę, jakie to jednak błogosławieństwo ta nasza ustawa!

— Nie bądź taki pewny, zauważyła Michalina. Czytałeś przecie, że nowych trzysta umów wisi w powietrzu. Co im pomogła ustawa?

— Tam musiały być jakieś ważne powody, a u nas?

— Już on sobie coś znajdzie. Ja czuję, że z tego nieszczęście będzie.

— W takim razie — zdecydował się nagle Hilary — idę zaraz do adwokata. Niech on się zajmie tą sprawą od początku.

W niespełna kwadrans po wyjściu Hilarego wpadł Fidrygał z dozorcą.

— Niema męża w domu — oświadczyła Michalina, broniąc wejścia.

— Nie mam do męża pani żadnego interesu — zawołał Fidrygał, odsuwając ją na bok. Jako gospodarz mam prawo o każdej porze sprawdzać stan mieszkania. — Proszę ze mną — zwrócił się do dozorcę.

Przeszli uważnie wszystkie pokoje, kuchnię, łazienkę i dalej jeszcze, rozmawiając szeptem. Skończywszy przegląd, poszli do mieszkania Fidrygała.

(C. d. n.).

Na raty! towary bławatne sukienne i płócienną na bardzo korzystnych warunkach udziela firma **KOLUBIN** ul. Sobieskiego 8. **Na raty!**

Przyszła rola P. K. K. P.

Sprawa kredytów towarowych i dyskontowych.

Warszawa, 9. II. (PAT). Onegdaj odbyło się pierwsze posiedzenie Rady nadz. P. K. K. P. Na posiedzeniu rozważano działalność kredytową tej instytucji, która powinna już być przystosowana do przyszłej działalności Banku polskiego. Postanowiono nie przerywać kredytów towarowych, jednakże istnieć będzie dążność do ich zmniejszenia. Natomiast nie ma przeszkód do rozszerzenia kredytów dyskontowych oczywiście w umiarkowanym stopniu. Wobec radykalnie zmienionych stosunków walutowych postanowiono wystąpić do

p. min. skarbu o zmianę rozporządzenia Rady min. z dnia 21. I. br. w tym kierunku, aby przyjmowanie weksli markowych do dyskontu przez P. K. K. P. mogło się jeszcze odbywać w ciągu marca. O ile Rada min. przychyli się do tego wniosku, wówczas nastąpi redukcja stopy dyskont. od weksli markowych, która dziś wobec stabilizacji marki jest nadmiernie wysoka. Stopę dyskontową od weksli złotych oznaczyła Rada nadz. na 12 proc., a od pożyczek towarowych złotych i otwartego kredytu na 16 proc.

Obraz zdolności podatkowej dzielnic.

Z zestawionych obecnie przez Min. Skarbu danych o wpływach podatkowych poszczególnych okręgów skarbowych można sobie wyrobić ścisłe zdanie o zdolności podatkowej mieszkańców różnych dzielnic naszego państwa. Otóż z wycieńczonych okazuje się, że na każdego mieszkańca przypada w ciągu grudnia r. ub. łącznie podatków bezpośrednich i pośrednich przeciętnie:

W okręgu skarbowym warszawskim 1,899.000 młp., lwowskim 1,358.000, poznańskim 1,132.000, pomorskim 920.000, krakowskim 724.000, białostockim 598.000, brzeskim 542.000, wileńskim 462.000, kieleckim 457.000, lubelskim 437.000, wołyńskim 370.000. (AW).

Napływ zapisów na akcje Banku Polsk.

Warszawa, 9. II. (PAT). Zapisy na akcje Banku polskiego przybierają coraz szersze rozmiary. Opłaciły lub zadeklarowały większą ilość akcji: Akc. Bank hipot. we Lwowie, Bank ziemski, Bank zjedn. ziem. polsk., Dom bankowy Sze-reszewski po 1.000 akcji, Związek ubezpiecz. przemysłowców pol. 25 akcji. Z pośród osób prywatnych większą ilość akcji nabyli: Poseł Korfanty 200 sztuk, p. Stefan Dziewulski, sen. Cieński, Marjan Biliński, Ferdynand Rausch z Łodzi. Na listę akcjonariuszy zapisali się ks. biskup dyjeceji kujawsko-kaliskiej, generał Żeligowski, poseł Sołtyk i inni.

Drogi rozwoju lotnictwa.

Zagadnienie lotu. — Nowy typ śmigłowców. — Historia rozwoju. — Ostatnie zdobycze. — Perspektywy przyszłości.

Wznoszenie się pionowo do góry i możność zawisnięcia bez ruchu w powietrzu — to najlepsze rozwiązanie problemu lotu, nad którym tak wielu pracowało konstruktorów. Usiłowano wykonać ten rodzaj lotu przy pomocy t. zw. „helioptazów“ czyli śmigłowców. Aparat taki jest zupełnie niepodobny do dzisiejszych płatowców. Nie posiada zupełnie skrzydeł — a unosi się w powietrzu przy pomocy dwu zwykle — lub czasem i więcej — śmigieł, obracających się w przeciwnych kierunkach, dla zniesienia sił reakcyjnych. Śmigła te osadzone są na jednej — lub kilku osiach pionowych — a więc powodują ruch w przybliżeniu pionowy. Ruch postępowy możemy otrzymać można przez bardzo niewielkie odchylenie osi śmigieł od pionu — w kierunku ruchu.

Pomysł takiego aparatu miał pierwszy Leonardo da Vinci — ten tak wszechstronny geniusz. Pozostawił on rysunki i opis takiego aparatu — czynił nawet sam próby z modelami — choć tylko papierowymi. Niestety jego prace nie były ogłoszone zupełnie — aż dopiero w 18-tym wieku i pozostały zupełnie bez wpływu na rozwój lotnictwa. Dopiero w r. 1768 matematyk Pancton wymyśla znowu taki aparat i nazywa go „pterophor“. Przez długie lata wiele umysłowych poświadczeń się tej kwestji — badania ich jednak ograniczają się prawie wyłącznie do modeli — projekty większych aparatów powstają wprawdzie, ale kończą się przeważnie na papierze. Na wspomnienie zasługuje Penand, który pierwszy zaczął stosować modele, gdzie śmigła obracane były gumą — prototyp dzisiejszych modeli lotniczych. Nawet i Edison zajmował się próbami śmigła dla helioptazów. Wykonał on wiele ciekawych doświadczeń ze śmigłami, obracanymi elektromotorem.

Pierwszy udany wzlot na śmigłowcu wykonał dopiero Bregner w 1907 r. Na rusztowaniu z rur w formie krzyża było ośm śmig o średnicy 3 m., pędzonych motorem benzynowym o mocy 45 k. Przy jednej z prób zdołał on podnieść się 1 i pół m. nad ziemią.

Po nim budowali jeszcze śmigłowce Bertin, Geron — także i znany w innych działach lotnictwa Santos — Dumour — udawało im się pod-

nieść nieco — wszystkie jednak miały równowagę niestabilną. Stabilizacja tych aparatów okazała się zadaniem bardzo ciężkiem i konstruktorzy nie mogli znaleźć jednego wyjścia. Pozatem przedstawiają te aparaty wielkie niebezpieczeństwo w razie jakiegokolwiek defektu motoru, gdyż powierzchnia nośna śmigieł jest zbyt mała, by w locie ślizgowym otrzymać bezpieczną szybkość lądowania.

Toteż kiedy po lotach braci Wright lotnictwo zwróciło się w kierunku płatowców — tak dziś rozpowszechnionych — o śmigłowcach zapomniano prawie zupełnie.

W czasie wojny zaczęto robić ciekawe próby w Budapeszcie. Prof. Kázmácz skonstruował śmigłowca, który miał zastąpić balon na uwięzi. Wykonano nim kilkadziesiąt wznoszeń do 50 m. wysokości — zawisał on nawet w powietrzu około pół godziny, przytrzymywany trzema linami. Przy jednej z prób został śmigłowca uszkodzony i dalszej pracy zaniechano.

W najnowszych czasach znowu zaczynają się prace w tym kierunku. Pecara — popierany przez armję francuską — buduje śmigłowca, którego dwa śmigła zbudowane są każde z sześciu w gwiazdę ustawionych komór skrzydłowych dwupłatowych. Motor i pilot znajduje się w zwyczajnej karoserji automobilowej — pod śmigłami. — Hiszpan La Cierva próbuje wzlotów, dając dwa śmigła poziome do zwyczajnego płatowca Deperdussin; udaje mu się podnieść w powietrze, przeleatując 4 km. Śmigłowca Bothezat'a w Ameryce podnosi się na 4 m. i utrzymuje się w powietrzu blisko 2 minuty — podobnie i drugiemu Amerykaninowi. Bezlinarowi udaje się wznieść w powietrze.

Wreszcie i Anglja ogłasza konkurs dla śmigłowców — kilku też Anglików, jak Brennan, Denny i i. pracują nad ciekawymi konstrukcjami. Kto wie, czy niedaleka przyszłość i tu nie pokaże postępu i nowych dróg rozwoju lotnictwa. W każdym razie śmigłowce mają przyszłość przed sobą — przynajmniej w zastępstwie balonów na uwięzi, od których są o wiele bezpieczniejsze przeciw zestrzeleniu i o wiele łatwiejsze do obsługi.

Ch. Lachocki.

DLA PAN!

kto chce mieć eleganckie płaszcze, lisy, — szale itp. niech spieszy do —

Pracowni futer
M. Jagid
Jagiellońska 12. II. 1681

Wzrost zapasu walut w P. K. K. P.

Warszawa. (AW). Min. skarbu ogłasza, że od 20. stycznia do 9. lutego zapasy walut w P. K. K. P. wzrosły o sumę przeszło 5 milionów dolarów.

Niegodne głupstwa.

Od czasu wykrycia konspiracyjnej organizacji P. P. P. Chjena trzymają się starej zasady: złodzieja złapanego na gorącym uczynku. Prawica nie może przeboleć zamknięcia „polskich patriotów“ z czynnym generałem dywizji p. Maciewiczem, szefem lotnictwa W. P. na czele! Zgodnie z przyjętą metodą prasa endecka z premedytacją stwarza i ogłasza szereg elokubracji, które świadczą o jej silnym podrażnieniu. Najpierw poszedł „tajny“ raport b. wojewody (Galeckiego do b. ministra spr. wewn. p. Kiernika, który to raport gen. Sosnkowski jako minister wojny nazwał w Sejmie tylko za kurtuazji, niegodnym głupstwem. Następnie stworzono „Strażnicę“ gen. Sikorskiego, który wszystkim kategorycznie zaprzeczył, a komisarz rządowy miasta Warszawy pociągnął do odpowiedzialności sadowo-karne redaktorów „Gazety Warsz.“ i „Gazety Porannej“ za drukowanie powyższych niegodnych głupstw. Z kolei napadnięto na P. O. Wolności i Związek Strzelecki, pisząc o rozłamie w Zw. Strz., czemu stanowczo zaprzeczyl Zarząd Główny Zw. Strz. w Warszawie, ogłaszając dobitnie wyjaśniający komunikat w prasie. To bynajmniej nie przeszkadza, że „Słowo Polskie“ z dnia 9. bm. p. t. „Konspiracja w wojsku“ przepisuje z wtajemniczonego „Kurjera Poznańskiego“ wszystkie wymyślone rewelacje, dodając od siebie „sensacyjne“ uchwały z „przedostatniego“ i „ostatniego“ Zjazdu Zw. Strz., jakkolwiek jest publiczną tajemnicą, że Zjazd Zw. Strz. odbywa się tylko raz w roku, a ostatnio odbył się z początkiem 1923 r. i wówczas żaden mjr. Kierzkowski nie był nawet członkiem Zw. Strz., a temsamem nie mogło być nawet mowy o „dramatycznej“ scenie między mjr. Kierzkowskim, a prezesem dr. Dłuskim. Natomiast tegoroczny Zjazd Zw. Strz. odbędzie się w Warszawie dnia 24. lutego b. r., co w styczniu b. r. podała członkom Zw. Strz. do wiadomości prasa codzienna.

Tutaj należy przypomnieć, że do czasu tylko można prawicy i jej pismakom bezkarnie rzucać obelgami na najczystszych ludzi i organizacje. A na dowód tego podajemy, że za wierutne kłamstwa i obelgi rzucone na marszałka Piłsudskiego, używając wyrażenia z „tajnego“ raportu p. Galeckiego, spotkało samorzutnie t. zw. „mordobicie“ p. Strońskiego i p. Neuwert-Nowaczyńskiego i zasądzono na więzienie z zamianą na grzywnę p. Strońskiego. Za obelgi rzucone na p. Spiczynskiego redaktora „Głosu Prawdy“ zasądzono na więzienie p. Strzeleńskiego, go, red. odpow. „Rzeczpospolitej“; za obelgi rzucone na plk. Szt. Gen. Scieżyńskiego skazano na więzienie odp. red. „Gazety Porannej“ w Warszawie; natomiast we Lwowie redakcja „Słowa Polskiego“ dwukrotnie w krótkim okresie czasu uciekając przed zasłużoną karą, cofnęła publicznie przed sądem „narodowe“ ośzczerstwa. (Rozprawy z posłem Śliwińskim i prezydentem poczty Bieniawskim).

Interes państwa wymaga rychłego przykładowego ukarania przez sąd endeckich redaktorów siejących zamęt i demoralizację w opinii publicznej na szkodę armji i spójności Państwa.

R. S.

P. Zamoyski objął urządowanie.

Warszawa. 9. II. tel. wł. (G). Min. spraw zagr. Zamoyski, który wczoraj wieczorem przybył do Warszawy, dziś w godzinach popołudniowych objął urządowanie; następnie o godz. 3-ciej popoł. złożył wizytę prem. Grabskiemu, z którym odbył godzinną konferencję, omawiając obecną sytuację polityczną. Przed wieczorem min. Zamoyski przyjęty był na audjencji przez Prezydenta Rzeczypospolitej, wieczorem zaś o godz. 8-ej był obecny na bankiecie, wydanym na cześć komandora Younga.

Miesiąc Skarbu Narodowego.

Komisja Skarbu Narodowego przy Min. Skarbu komunikuje, że komitet zbiórki na Skarb Narodowy przy głównym urzędzie probierzym w Warszawie (Złota 22) został upoważniony do akcji pod hasłem „Miesiąc Skarbu Narodowego”.

Akcja będzie polegała na ożywieniu ofiarowości społecznej dla zasilenia funduszu skarbu narodowego. Zbiórka darów na ten fundusz przeprowadzi na terenie Warszawy w ciągu najbliższych czterech tygodni wyznaczony komitet.

Zbiórka taka w innych miastach kraju będzie stopniowo wprowadzana, a wynik tej akcji w dużej mierze będzie zależał od przykładu, jaki da stolica.

Udzielanie prawa zbiórki darów na fundusz Skarbu Narodowego należy jedynie do Komisji Skarbu Narodowego, działającej na mocy ustawy z dnia 15-go listopada 1921, o skarbie narodowym oraz na zasadzie rozporządzenia ministra skarbu z dnia 1-go grudnia 1922, wobec czego wszelka samorządowa zbiórka na Skarb Narodowy bez pozwolenia komisji skarbu narodowego nie jest dopuszczalna. (AW).

O uzupełnienie ustawy emerytalnej.

Warszawa, 9. II. (PAT). Delegacja złożona ze sędziów i prokuratorów wręczyła min. sprawiedliwości memoriał domagający się zmian, względnie uzupełnienia ustawy emerytalnej dla sędziów i prokuratorów w tym kierunku, żeby czas służby samorządowej, lub pracy zawodowej był im policzony do wysługi emerytalnej. Minister przyobiecał zająć się tą sprawą.

Propaganda sportu.

Warszawa, 9. II. (PAT). 8. bm. odbyło się pod przewodnictwem wicemarszałka sejmu Osieckiego posiedzenie międzyklubowej sejmowej komisji dla propagandy sportu i wychowania fizycznego. Posiedzenie było poświęcone sprawie udziału Polski w 8-mej Olimpiadzie. Wyjaśnień w imieniu polskiego Komitetu igrzysk olimpijskich udzielali pp. Garczyński i Kowalewski. Posłowie okazali duże zainteresowanie się sprawą.

Cena cukru.

Poznań, 9. II. (PAT). Rada Naczelna polskiego przemysłu cukrowniczego wyznaczyła na drugą dekadę lutego cenę cukru białego kryształowego za 100 kgr. bez akcyzy i kosztów przewozu 66'85 franków złotych. Cena rafinady wynosi 45 proc. powyżej tej ceny.

Organizacja wymiany gospodarczej między Polską a Gdańskiem.

Gdańsk, 8. II. (PAT). W najbliższym czasie ma być utworzona w Gdańsku Izba związku gospodarstwa Gdańska i Polski z ekspozyturą w Warszawie. Nowa instytucja ma na celu popieranie stosunków gospodarczych między Polską a Gdańskiem, a zwłaszcza przywóz i wywóz do Polski i z Polski przez Gdańsk.

Dar Piłsudskiego dla weteranów 1863 r.

W Warszawie odbył się, jak wiadomo, stacjonowanie Związku Legionistów odczyt maraz. Piłsudskiego o powstaniu styczniowym. Dochód z tego odczytu wynosił 10 milionów mkp. Marszałek Piłsudski, który bardzo żywo interesuje się losem bojowników r. 1863, przeznaczył cały ten dochód na fundusz weteranów r. 1863, którzy znajdują się w tak ciężkich warunkach życiowych, że całe społeczeństwo winno im przyjść z jak najszybszą pomocą.

Na Krawędzi dnia.

SLADAMI ESKIMOSÓW.

Czy wiecie dlaczego uchylły partyjne swary? Czy wiecie, dlaczego nawet artyści i proboszczowie przestali handlować dolarami? Czy wiecie, dlaczego nie używamy elektryki, choźmy pieszo i przyzwyczajamy się do skwarów? Bo za dużo jest śniegu.

Zbliżamy się stanowczo do spokojnego życia Eskimosów. Nie kupujemy książek, nie chodzimy na obiady do restauracji, nie głosujemy na Witosowe rezolucje, nie narzekamy na magistrat — słowem żyjemy jak Eskimosi, którzy kłócą się tylko raz na cztery lata. Podobnie jak Eskimosom, podoba się nam bardziej kiao niż teatr, bardziej tiuste artystki niż chude tancerki, więcej smalec aniżeli włoski makaron.

Brak nam tylko reniferów i wielkich psów. Wprawdzie mamy dużo francuskich piesków i szkapy pocztowe, ale ani jedne ani drugie nie byłoby w stanie zawieźć choćby jednego rzeźnika do Brzuchowic.

Dlatego dobrzeby było, by zawiązał się komitet do szmuglerskiej kontrabandy reniferów z Grenlandji. Renifer bowiem jest szybszy od tramwaju, pociągu błyskawicznego a nawet bardziej obrotowy i zwinnie aniżeli komisja cennikowa cukrowników.

Zanim więc śniegi zasypią Lwów, zanim się zbierze komisja regulaminowa Rady miejskiej, zanim Pełtew zabierze teatr wraz z dyрекcją do Kołomyj, spieszymy sprowadzać jak największą ilość reniferów, które jedynie zdolne są ocalić nas od zguby.

A gdzie foki?

Fok mamy dosyć. Proszę tylko pójść na pierwszy lepszy raut i popatrzeć ile ich się tam wygrzewa pod ścianą. K.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś rz. kat. F. E. 5 po Kr., Schol.; gr. kat. N. G. F. 4 po Boh. Jutro rz. kat. Łucjana; gr. kat. Ihnatyja m. Wschód słońca 6 43, zachód 4 34.

TEATR WIELKI.

(Początek przedstawień o 7-mej).

Niedziela o 3-30 popoł. „Damy i huzary” — wieczór „Pajace” z pp. Mannem i Popowiczówną i „Tajemnica Zuzanny”.

Poniedziałek „Danton”.

Wtorek „Eugeniusz Onegin”, występ p. Jakubowskiej. Środa „Walkiria” (uroczyste przedstawienie z powodu rocznicy zgonu Wagnera).

Czwartek „Jak wam się podoba” Szekspira (premiera).

TEATR MAŁY:

Niedziela „Dzwonek alarmowy”.

Poniedziałek i wtorek „Ziemia nieludzka”, gość. występ Siemaszkowej.

Środa „Dzwonek alarmowy”.

TEATR NOWOŚCI.

Niedziela i poniedziałek „Katja tancerka”.

Wtorek „Księżniczka Olala”.

Środa i czwartek „Katja tancerka”.

Ze Lwowa.

— Połączenie telefoniczne z Warszawą, przerwane od 4 dni, przywrócone zostało dopiero wczoraj w sobotę o godz. 12 w południe.

— Z ruchu kolejowego. Z powodu zasp. śnieżnych wstrzymano 7. bm. aż do odwołania ruch na linii Lwów—Stojanów, na odcinku Tarnopol—Podwołoczyska linii Lwów—Podwołoczyska i na odcinku Sapiieżanka—Sokal linii Sapiieżanka—Włodzimierz Wołyński, zaś z dniem 8. bm. na linii Lwów—Podhajce. Z dniem dzisiejszym 9. bm. po usunięciu zasp. śnieżnych podjęto ogólny ruch na linii Lwów—Ławoczne na odcinku Lwów—Stryj. W okręgu Dyrekcji stanisławowskiej wstrzymano z dniem 7. II. aż do odwołania ogólny ruch na linii Tarnopol—Kopczyńce, oraz na odcinku Tarnopol—Potutory linii Tarnopol—Stryj.

— Tylko do 15. lutego składać wolno zeznania o podatku majątkowym. Kto tego nie uczyni w tym terminie, ulegnie karze grzywny do tysiąca franków złotych.

— Przeciętną wartość franka złotego na styczeń b. r. ustaliło ministerstwo skarbu na 1,740.000 mkp.

— 60 złp. czesnego w szkołach średnich? Z kół warszawskich dowiadujemy się, że czesne w szkołach średnich za drugie półrocze ma wynosić 60 złp. czyli około 110 milj. mkp. Od tej opłaty może być uwolnionych tylko 10 proc. uczniów w jednym zakładzie. Nawet dzieci pracowników państwowych muszą płacić 8 złp. za półrocze.

Przy tej sposobności zaznaczyć należy, że czesne w pierwszym półroczu wynosiło 6 złp., przyczem 30 procent uczniów mogło być od tej opłaty zwolnionych, dzieci zaś pracowników państwowych były zwolnione z góry bez wnoszenia podań.

Podwyżka obecna jest prawie dziesięciokrotna i dotknie w wysokim stopniu uczniów mieszkających na stacji. Urzędowego potwierdzenia powyższej wiadomości jeszcze nie ma, ale już teraz zwrócić można uwagę na to, że bezwzględne zastosoowanie tak wielkiego czesnego, uniemożliwi zdolniejszej młodzieży większej korzystania ze szkoły średniej.

— Polskie wizy paszportowe. Ekspozytura Urzędu Emigracyjnego we Lwowie podaje do wiadomości, że z dniem 1. lutego br. opłata za wizę polską do krajów amerykańskich wynosi równowartość 5 fr. złotych według kursu obowiązującego dla poczty przy zaokrągleniu w zwyż każdego rozpoczętego miliona.

— Wyjazd bezrobotnych do Francji. Od 11 do 15 bm. będzie Państwowy Urząd Pośrednictwa pracy kontraktował rolnych robotników chcących wyjechać do Francji. Wolnych miejsc 1500.

— Likwidacja tajnych organizacji ukraińskich. Wynikiem śledztwa prowadzonego przez policję w sprawie wykrycia kilku ognisk tajnej organizacji studentów ukr., o czym wczoraj donosiliśmy, jest to, że do wczoraj aresztowano siedm osób. Jeden z młodzieńców przesłuchiwany w policji stwierdził, że zarząd „Ukr. krajowej studenckiej rady” używał anonimów i podał kto kryje się pod tymi anonimami, co, jak policja stwierdziła, zgodne jest z rzeczywistością. Stwierdzono też, że maszyna skonfiskowana w Tow. techniczem „Praca” była własnością tajnej organizacji i odbijano na niej rozmaite odczyny. Dalsze śledztwo w toku i zatacza ono coraz szersze kręgi.

— Proces Fanny Dittner przed sądem najwyższym. W dniu 14. marca ubiegłego roku zapadł we Lwowie po kilkutygodniowej rozprawie wyrok przeciw głośnej denuncjatorki austriackiej Fanny Dittner, skazujący ją na 3 lata ciężkiego więzienia i na wydalenie z granic Państwa po odsiedzeniu kary. Trybunał orzekający uznał ją wówczas winną zbrodni gwałtu publicznego, oszustwa i oszczerstwa. Skazana wniosła zażalenie nieważności, to samo uczyniła Prokuratura lwowska. Na skutek tego odbędzie się 29. bm. przed sądem najwyższym w Warszawie rozprawa apelacyjna. Jak wiadomo, Fanny Dittner pozostaje na wolnej stopie za kaucją, której wysokość jest wobec spadku waluty, bardzo minimalną.

— Groźba strajku drukarskiego. Pracownicy drukarscy we Lwowie zażądali 31 procent podwyżki. Gremium drukarzy odmówiło temu żądaniu, ze względu na obniżanie się drożyzny. Pracownicy jednak nie przyjmują tego do wiadomości i żądają ponownej odpowiedzi do niedzieli południa, przyczem na piątkowym zgromadzeniu pojawiły się głosy, aby w razie odmownej odpowiedzi rozpocząć w poniedziałek strajk.

— Ofiarność publiczna. Zarząd Zakładu Ciemnych składa serdeczne podziękowanie Komitetowi Obyw., w szczególności przewodn. p. W. Zwierowiczowi, za urządzenie podwieczorków w kawiarni Szkockiej, z których czysty dochód wynosi 364,140.000 mkp.

— Pogrzeb por. Riesa, zamordowanego w bestjałski sposób przez wojska ukraińskie w lipcu 1919 r. w Tarnopolu, którego zwłoki sprowadzono obecnie do Lwowa, odbędzie się dziś, w niedzielę z kostnicy szpitala garnizonowego przy ul. Łyczakowskiej o godz. 2:30 popołudniu. Pogrzeb będzie manifestacyjny. Zapraszają obywatelstwo na pogrzeb korpusu oficerskiego i Związek Obrońców Lwowa. Zwłoki sp. Riesa złożone będą na cmentarzu Obrońców Lwowa.

— **Cenik wyrobów tytoniowych.** Od poniedziałku 11. bm. wyroby tytoniowe trochę potanieją. Frank tytoniowy ustanowiono na 1800000. Ceny do niedzieli 17 bm. będą następujące:

Cygara za sztukę: Hawana 648.000, Belweder 540.000, Wawel 468.000, Trabuco 378.000, Brytańska 414.000, Cuba 306.000, Portorico 216.000, Mieszane zagr. 198.000 mk.

Papierosy za sztukę: Sfinks 144.000, Dames 126.000, Kalif 108.000, Egipskie 81.000, Klub 63.000, Prezydent 63.000, Damskie 63.000, Sport 54.000, Wisk 32.000, Wanda 27.000 mk.

Tyton w kartonach 100 gram.: Kir 9.000.000, Ksanti 8.100.000, najprz. sultański 7.200.000, najprzedszy macedoński 6.300.000, mała paczka 25 gram.: najprz. tureckiego 1.350.000, przedn. tureckiego 1.080.000, średni tureckiego 864.000, kresowego 648.000, przedn. fajkowego 432.000, zwyczaj. fajkowego 306.000 mk.

— **Na rzecz weteranów r. 1863.** złożył wydział Stow. polskich rękodzielników i przemysłowców „Gwiazda” we Lwowie 25 milionów marek.

— **Podziękowanie weteranów.** Wydz. Tow. Weteranów z r. 63. dziękuje najserdeczniej pismom lwowskim, za gorące zajęcie się sprawami weteranów w artykułach p. t. „Nie dajmy ginąć z głodu weteranom z r. 63” i stwierdza, że podane w nich fakty są prawdziwe, a położenie weteranów z r. 63 naprawdę rozpaczliwe i smutne. Za Wydział: M. Kuczyński zast. prezesa, Ludomir Benedyktowicz.

— **Skazany za propagandę komunistyczną.** Wczoraj odbyła się przed trybunałem przysięgłych rozprawa przeciw 19-letniemu Szymonowi Grünowi, wyzn. mojż., o zbrodnię zaburzenia spokoju publicznego. W czasie uroczystej akademii urządzonej w listopadzie ubiegłego roku w sali „Filharmonji” przez tutejszą PPS. na cześć robotników poległych w rozruchach w Krakowie i w Boryslawiu, osk. Grün rozrzucał odezwy komunistyczne, których treść posiadała znamiona powyższej zbrodni. Po przesłuchaniu świadków sędziowie przysięgli 10 głosami potwierdzili pytanie w kierunku zbrodni zaburzenia, a trybunał wymierzył Grünowi karę jednorocznego ciężkiego więzienia.

— **Opłata stompowa za karty łowieckie** wynosi obecnie od kart rocznych 6.300.000 mkp., a od kart jednodniowych 1.260.000 mkp.

— **Taryfa dorożkarska nie podwyższona.** Komisja odbyta w magistracie 7 bm. w celu rewizji taryfy dorożkarskiej uchwaliła jednogłośnie taryfy nie podwyższać.

— **Sprytne mamka,** Anna Kułyk, służąca u p. Dr. A. R. chcąc zdobyć i nową pensję i zatrzymać za sobą ślady, aby nie płacić za utrzymanie swego dziecka, zbiegła w nocy od swych chlebodawców. Lecz sprężysty komendant policy państw. w Winnikach przewidział plany chytrej mamki i po umiejętnym wybadaniu zawrócił ją do Lwowa.

— **Posiedzenie lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej** odbędzie się w poniedziałek 11. bm. o g. 5. popoł.

— **Polskie Towarzystwo Chemiczne:** (Oddział lwowski) odbędzie w poniedziałek 11. b. m. o 6. w sali wykładowej gmachu chemicznego Politechniki Walne Zebranie, na którym wygłosi referaty prof. W. Świętosłowski: „O stosunku stałych równowagi w fazie ciekłej i gazowej” oraz „O nowym typie przyrządu obulioskopowego” zaś Dr. E. Koch: „Adsorpcja gazoliny z gazu ziemnego, jako problem naukowy i techniczny”.

— **Uniwersytet Ludowy** rozpoczyna dnia 11. b. m. cykl p. t. „Średniowiecze a Odrodzenie”. 11|l. poniedziałek Dr. K. Hartleb: Epoka odrodzenia jej cechy i znamienia. 13|l. środa prof. ks. Dr. Wł. Żyła: „Sztuka renansansu” cz. I. 14|l. czwartek prof. Dr. R. Ganczynieć: Kultura religijna do Odrodzenia”.

Sala Muzeum Przemysłowego, ul. Hetmańska, godzina 7. wieczór.

Cykl filmowy p. t. „Bogactwa naszego kraju” z prelekcjami prof. J. Wójcika trwa dalej. 9|l. sobota Cukrownia w Przeworsku. 14|l. czwartek Eksploatacja nafty w Boryslawiu. 16|l. sobota Kopalnia i wazelnia soli w Wieliczce. Sala Instytutu Technologicznego, ul. Boularda 1. 5. godz. 7. wieczór.

— **Niedziela wykłady higieniczne.** W niedzielę dnia 10. b. m. o 11. w sali teatru „Kopernik” Wykład prof. Fr. Steusinga. „O durze plamistym” (z pokazem przeżycy).

— **Z Polskiego Tow. Ekonomicznego.** We wtorek 12. bm. o godz. 6 wiecz. w sali Izby handlowej i przemysłowej wygłosi odczyt p. prof. Edwin Hauswald na temat „Właściwe przyczyny drożyzny, a sanacja skarbu”. Wstęp wolny dla członków Towarzystwa i wprowadzonych gości.

— **Polskie Towarzystwo filozoficzne.** We wtorek, 12. b. m. odbędzie się o godz. 7. wiecz. w seminarjum filozoficznym Uniwersytetu (gmach posejmowy) posiedzenie naukowe, na którym Dr. K. Ajdukiewicz wygłosi odczyt p. t. „O wartości logiki formalnej”. — Wstęp dla członków bezpłatny, dla gości wprowadzonych Mp. 700.000, dla młodzieży akademickiej Mp. 200.000, bezpośrednio po posiedzeniu naukowym odbędzie się doroczne walne zgromadzenie.

— **„Jedność Akademicka”.** Spółdzielnia stud. wyższych uczelni Lwowa. Prowadzi konsum, wydaje obiady, udziela pomocy mieszkaniowej oraz pośredniczy w poszukiwaniu pracy. Przyjmuje nowych członków i udziela w tymczasowym lokalu w P. D. A. Królewska 7.

— **Cwierzowiec radium.** „Zjednoczenie” polsk. chrz. tow. kobiec. urzędują celem uczczenia jubileuszu naszej Rodaczki p. Curie-Skłodowskiej odczyt p. t. „Cwierzowiec Radium”, który wygłosi p. prof. Klemensiewicz dnia 12. b. m. o 6 wiecz. w sali ratuszowej. Wstępy po 500.000 mkp. i po 300.000 mkp. Należy się spodziewać liczego udziału publiczności.

— **„Sokół II”** we Lwowie urzędują przedstawienie amatorskie dziś w niedzielę 10. bm. Szczegóły podają afisze.

— **Raut z tańcami.** We wtorek 12. b. m. odbędzie się w salach Kasyna i Koła lit-art. Raut z tańcami. Muzyka wojskowa. Bufet we własnym zarządzie po niskich cenach. Bilet wstępu 4 miliony, bilet akademicki 1 milion. Początek o godz. 8 wieczór. Czysty dochód przeznaczony na budowę pomnika dla „Nieznajomego Żołnierza”.

Z całej Polski.

— **Spłonęła fabryka samolotów.** W fabryce samolotów w Lublinie (firmy Lankiewicza w Bronowicach) wybuchł 6. bm. pożar skutkiem nieostrożnego obchodzenia się jednego z robotników z benzyną. Straty wynoszącej mają tryliony marek pol. Pożar powstał w hangarze, w którym znajdowało się 6 aeroplanów, 3 z nich były już zakupione przez wystawców.

— **Fabryka położona na przedmieściu Lublina** Bronowice, była własnością firmy „Plage i La-skiewicz”. Fabryka pomimo pożaru nie przetrwała swej działalności.

Z całego świata.

— **Ulica Siemkiewicza w stolicy Słowaczyny.** Jedną z ulic w Preszburgu nazwano ulicą Siemkiewicza.

— **Śmierć najstarszej kobiety świata.** W miejscowości Legundo w Stanach Zjednoczonych zmarła w dniu 23. stycznia najstarsza kobieta świata p. Roberta Marez, dożywając bardzo ładnego wieku — 135 lat. Pani Marez urodziła się w Weksyku w r. 1789.

— **„Postępowy” środek egzekucji.** Według doniesień z Nowego Jorku w Carson City (Stan Nevada) przy traceniu przestępcy Chińczyka zastosowano po raz pierwszy gazy usypiające, których działanie wypróbowano poprzednio na kozie. (PAT).

— **Raut naftowy** urządzony staraniem Koła Górniczo-Naftowego, studentów Pol. Lw. odbędzie się w salach Kasyna i Koła lit-art. w środę dnia 20. lutego. Protektorat nad rautem objęły wybitne osobistości ze świata naukowego, oraz ze sfer naftowych. Komitet gospodny i młodzieży krząta się już obecnie, by zabawę postawić na należytych poziomach. Zgłoszenia na zaproszenie w ograniczonej ilości przyjmować będzie Komitet od dnia 6 do 14. bm. w Kasynie miej. przy ul. Akademickiej w godz. 16—17. Po zamknięciu listy zaproszonych, będą zaproszenia rozsyłane pocztą. Wstęp od osoby 2 zł. akademicki 1 złp. familijny na 4 osoby 6 złp.

Nadesłane.

MATERJE ANGIELSKIE

na ubrania, płaszcz i kostjmy po okazynie niskich cenach IMPORT SUKNA, Pańska 17 a, III. piętro

Okulista

Dr. Leon GRUDER

b. asystent Kliniki Prof. Fuchsa we Wiedniu. 4556
ul. Romanowicza 7.

Z polskiego przemysłu cukrowniczego.

Kampania cukrownicza 1923/24 rozpoczęła się w większości fabryk w drugiej połowie października. Jej przebieg jest naogół normalny jedynie duża ilość pośpiechów (nasionników) utrudnia krajanie buraków i wpływa ujemnie na ogólny przerób dobowy. Również i zaspasy śnieżne ostatnich tygodni utrudniały dowóz buraków do cukrowni, tak że kilkanaście warsztatów musiało przerób na pewien czas z powodu braku materiału przerwać. Wpłynęło to, jako też wspomniane już utrudnienia na krajaniu do pewnego stopnia na przedłużenie okresu kampanijnego.

Z cukrowni zrzeszonych w trzech Związkach Polskiego Przemysłu Cukrowniczego pracują podczas obecnej kampanji wszystkie tj. 70. Z tego 24 wchodzące w skład Związku Zachodnio-Polskiego Przemysłu Cukrowniczego, 43 zrzeszone w Związku Zawodowym Cukrowni b. Królestwa Polskiego, oraz 3 należące do Związku Małopolskich Cukrowni.

Cała zatem liczba cukrowni pracujących w bieżącej kampanji wynosi 76, z czego 6 nienależących do Związku a 3 są rafinerjami (Lublin, Dobrzeln, Żytnia). W pierwszych dwóch miesiącach kampanijnych przerobiły cukrownie ca 15,250.000 ctr. metr. buraków czyli 63 prc całego zbioru, i wyprodukowały ca 1,900.000 ctr metr. cukru w wartości białego kryształu.

Zawartość cukru wynosiła w burakach przerobionych w miesiącu październiku przeciętnie 17,1 prc, w miesiącu listopadzie przeciętnie 16,5 prc.

Produkcję fabryk wchodzących w skład trzech Związków Przemysłu Cukrowniczego oblicza się na 349,150 ton cukru w wartości białego kryształu, produkcję cukrowni pozostających poza zespołem cukrowni zrzeszonych na 15,000 ton, czyli całą produkcję wszystkich cukrowni polskich na 364,150 ton cukru w wartości białego kryształu. Z powyższej ilości przeznaczono pierwotnie na mój porozumienia z rządem 120,000 ton na eksport, później gdy się okazało, że produkcja tegoroczna dostatecznie gwarantuje pokrycie zapotrzebowania krajowego, zdecydowano wyeksportować dalsze 2,000 ton. Dla konsumcji krajowej przeznaczono 220,000 ton. Licząc ludność Polski na ca 28,000.000 wypadłoby ca 7,8 kg cukru na głowę ludności, podczas gdy w roku ubiegłym konsumcja cukru pokryta przez zrzeszony przemysł krajowy wyniosła 167,754 ton czyli na głowę ludności ca 6 kg cukru, zaś w roku 1921/22 tylko 120,000 ton czyli na głowę ca 4,3 kg cukru.

Ceny cukru wyznaczano dotychczas co dekadę w markach polskich, biorąc za podstawę ceny we frankach szwajcarskich, regulowane w stosunku do fluktuacji cen cukru na rynku londyńskim. Ceny te przedstawiały się jak następuje (za 100 kg białego kryształu, bez akcyzy parytet Poznań):

11. X. — 20. X. 23.	fr. szwajc.	60,50	czyli mp	5,695,000
12. X. — 31. X. 23.	"	60,50	"	10,920,000
1. XI. — 10. XI. 23.	"	56,50	"	16,500,000
11. XI. — 20. XI. 23.	"	58,00	"	18,400,000
21. XI. — 30. XI. 23.	"	60,50	"	21,000,000
1. XII. — 10. XII. 23.	"	62,50	"	35,000,000
11. XII. — 20. XII. 23.	"	62,50	"	40,000,000
21. XII. — 31. XII. 23.	"	62,50	"	58,000,000
1. I. — 10. I. 24.	"	63,50	"	71,000,000

Z powyższego zestawienia wynika, że przeciętna cena jaką nasz przemysł powinien był osiągnąć, wynosi 60,77 fr. szwajcarskich. Tymczasem wskutek wspomnianego już dekadowego wyznaczenia cen w markach polskich, okazało się, że gdy cena w pierwszym dniu dekad stanowiła rzeczywiście równowartość tej ceny we frankach szwajc., którą za podstawę do przeliczenia wzięto, to z powodu raptownego spadku naszej marki przeciętna cena rynkowa jaką w całym czasokresie powyżej przetoczonym faktycznie osiągnięto, wyniosła nie więcej jak 30—35 franków szwajcarskich.

O ile jednak chodzi o te ogromne ilości cukru, które z polecenia Nadzwyczajnego Komisarza do walki z drożyzną przyznane zostały uprzywilejowanym odbiorcom, głównie współdzielniom, po przeróżnych cenach ulgowych to przeciętna cena sprzedaży nie przekroczyła 19 franków szwajcarskich za 100 kg. W ten sposób faktyczna strata dla przemysłu wynosiła w tej dziedzinie przeszło 40 fr. szwajc. za 100 kg.

Przemysł nasz widział się wobec tego zmuszony zwaloryzować cenę, czyli wyznaczyć ją począwszy od 10. stycznia br. tylko we frankach szwajc. przeliczając ją co dziennie podług kursu dnia na marki polskie. Przedtem jeszcze nastąpiło zwaloryzowanie akcyzy, która wynosi począwszy od 1. stycznia 1924, 35 franków złotych za 100 kg.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Polskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Kredytowych w Warszawie.

Dnia 29. stycznia r. b. o godz. 10-tej rano w sali Tow. Spiewaczego „Lutnia“ przy ul. Sienkiewicza Nr. 8 w Warszawie odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie Polskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Kredytowych, zwołane przez władze Związku w celu powzięcia niezmierzonych doniosłej dla ruchu spółdzielczego decyzji połączenia patronackich naczelnych instytucji spółdzielczych, dotychczas niezależnie i samodzielnie pracujących w poszczególnych dzielnicach Rzeczypospolitej Polskiej. Na zebranie w poważnej liczbie przybyli przedstawiciele zrzeszonych w Polskim Związku Rewizyjnym spółdzielni kredytowych. Obrady zajął prezes Rady p. W. Młynarski, podkreślając doniosłość powziętej decyzji zalenia rozczłonkowanych ośrodków pracy spółdzielczej dla dobra całości sprawy i reprezentowanej instytucji. Przewodnictwo nad obradami objął senator Książd St. Adamski, patron Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu, przy stole prezydałnym zasiadli pp.: Książd Prałat Szymański z Tomaszowa Maz., poseł Książd Olszański z Wilna, dr. Marczewski z Częstochowy, Krukowski z Zamościa, Trawiński z Łowicza, Górzyński z Piotrkowa, na sekretarzy powołano pp.: Boguszewskiego i Barańskiego z Wartkowic. Sprawę połączenia instytucji patronackich zreferował dyrektor Polskiego Związku Rew. Sp. Kred. p. Kleniewski. Referent przedstawił usiłowania, podjęte w celu nawiązania łączności pomiędzy poszczególnymi organizacjami spółdzielczymi, których wynikiem stał się projekt założenia Centralnego Związku dla trzech związków patronackich, a mianowicie: Polskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Kredytowych w Warszawie, Związku Stowarzyszeń Zarobkowych i Gospodarczych we Lwowie i Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu. Statut Centrali, przedstawiony przez p. Kleniewskiego, tworząc związek instytucji spółdzielczych, pozostawia każdej z nich szeroką autonomię, w ramach której wszystkie odrębności wynikające z różnic społecznych, gospodarczych i kulturalnych poszczególnych dzielnic znajdują wyraz właściwy. Nad przedstawionym projektem wywiązała się żywa dyskusja zakończona jednomyślnie przyjętą uchwałą o przystąpieniu do Związku Centralnego. Przewodniczący zebrania ks. senator St. Adamski stwierdzając solidarność ruchu spółdzielczego wy-

raził przekonanie, że wszystkie naczelne instytucje spółdzielcze, o wspólnym podkładzie ideowym, pomimo różnic organizacyjnych i gospodarczych odrębności dzielnicowych, prędzej czy później zwiążą się do wspólnego wysiłku dla tych samych celów i tej samej pracy w zjednoczonej Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z uchwaloną rezolucją i przyjęciem przedstawionego statutu Związku Centralnego zmieniono na wniosek dyr. p. Kleniewskiego niektóre punkta statutu Polskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Kredytowych, przekształcając i zmieniając Związek na „Związek Rewizyjny Spółdzielni Polskich“ z siedzibą w Warszawie. Zmiany te nadają nowy charakter związkowi rozszerzając jego zakres pracy i zadań. Na wyczerpanie dalszego porządku dnia obrad złożyły się: referat p. Boguszewskiego „O sprawach podatkowych“, sprawozdanie rachunkowe Związku i wnioski komisji Rewizyjnej o przyjęcie sprawozdania, obrady i zatwierdzenie budżetu na rok 1924, wybory do Rady Związku, do której wybrani zostali pp. Gniewiewski z Miawy, Górzyński z Piotrkowa, Łukomski z Łodzi, ks. prałat Szymański z Tomaszowa Maz., Trawiński z Łowicza, ks. poseł Olszański z Wilna, Węgrzecki z Kamiennej, dr. Marczewski z Częstochowy, Krukowski z Zamościa, Wiśniewska z Płońsk, Pawłowski z Warszawy, Barański z Wartkowic, zastępcy: ks. Szymański z Nowogródka, Sanne z Łodzi i Chudziński z Postaw w Wileńszczyźnie. Rada Związku ukonstytuowała się wybierając na prezesa dr. Marczewskiego z Częstochowy i wiceprezesa p. Trawińskiego z Łowicza; do Zarządu powołano: na dyrektora A. Kleniewskiego, wice-dyrektora J. Szmydta i członka Zarządu M. Butlera.

Obrady Związku zamknięto szeregiem wniosków i uchwał. Podkreślić tu należy rezolucję wzywającą spółdzielnie do współpracy we wszystkich poczynaniach rządu w dziedzinie naprawy skarbu, a w szczególności do czynnego udziału w rozsprzedaży akcji Banku Polskiego i nabywaniu ich na własny rachunek. Pierwszym praktycznym skutkiem połączenia patronackich instytucji jest podjęcie wspólnego wydawnictwa. Dotychczasowy organ „Poradnik Spółdzielni Kredytowych“ wydawany przez Polski Związek Rewizyjny Spółdzielni Kredytowych i Związek Stowarzyszeń Zarobkowych i Gospodarczych we Lwowie przestaje wychodzić. „Poradnik Spółdzielni“ wydawany w Poznaniu staje się organem wspólnym dla zsolidaryzowanych instytucji.

—:—:—

Nadesłane.

OSTRZEŻENIE.

Niniejszem podaję do wiadomości P. T. Publiczności, że niesumienni konkurenci produkują najłżejsze mydło pod moją marką ochronną „KORONA“, wobec tego ostrzegam przed naśladownictwami. — Tylko mydło z wyciskiem „BRÜCKENSTEIN“ jest prawdziwym i jedynie nieprześcignionym środkiem do prania. Proszę uprasza się zwracać baczną uwagę na wycisk BRÜCKENSTEIN. Niesumiennych naśladowców będę ścigał. — Z poważaniem A. Brückenstein, fabryka mydła Papińska 27. 1629

„SIWE WŁOSY“

trwale niedostrzegalnie usuwa

„ORIENTINE“

przywraca im naturalny kolor, połysk i miękkość, prosty w użyciu, bezwarunkowo nieszkodliwy; do nabycia wszędzie.

Parfumerie d'Orient, Varsovie.

0413

Wydło

„EUKOS“ marki „SOWA“
PIERZE DOSKONAŁE I CHRONI
Waszą drogocenną bieliznę przed
zniszczeniem. — FABRYKA, Lwów
PANIENSKA 8. Tel. 865. 5531

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 9. lutego.

+ Marka polska w Nowym Jorku i Zurychu. Giełda nowojorska notowała 7. b. m. po raz pierwszy po dłuższej przerwie markę polską, a to po kursie 1.20 do 1.10 dolara za 10 milionów mkp. Także i w Zurychu rozpoczęto w ostatnich dniach notowanie marek polskich w transakcjach między bankami.

+ Podatek węglowy ma ulec dalszemu obniżeniu. Podatek od węgla wydobywanego na Górnym Śląsku w obrocie wewn. ma wynosić 15 procent, w wykazie 10 procent, od węgla z Zagłębia Dąbrowieckiego 12½ procent, z Zagłębia Krakowskiego w obrocie wewn. 8 proc., w wywozie 3 procent. Małe kopalnie płacić mają 3 procent w obrocie wewn., a od podatku od węgla wywożonego mają być zwolnione.

+ Na łódzkim rynku manufakturowym nastąpiła poprawa. Cenniki w złotych niższe są o 35 do 45 proc. od cenników dolarowych. Zjazd kupców małopolskich do Łodzi jest średni. Zawierają oni transakcje tylko dolarowe. W ostatnim tygodniu zjechali kupcy z Poznańskiego, Gdańskiego i Litwy.

KURSA WALUT.

Zainteresowanie niewielkie. Na giełdzie lwowskiej zaledwie kilka drobnych transakcji. W obrotach prywatnych płacono za dolar 9300—9400. Brak większych nabywców. Franki szwajcarskie

kupowano po 1620. P. K. K. P. płać w sobotę: dolar 9.275, funt szt. 39.800, frank szwajc. 1610, francuski 429, bony złote 1400.

OBROTY W AKCJACH.

Ruch na sobotniej giełdzie minimalny przy braku zainteresowania. Kurs na ogół bez zmiany. Hipoteczny 3700. Pokręd. 400, 450. Przemysłowy 2515, 2510, 2550, 2517, 2525. Z. B. K. 1450, 1475, 1400, 1425, 1500, 1525, 1550. Browary 35000, 34750, 34250. Chodorów 26900, 26750, 26800, 27000. Chybie 57000. Drobne 62500, 63500. Cegielski 3150, 3100. Górka 81000. Tohan 2125, 2150, 2175. Ćmielów 8900, 9000. Karpalit 4400. Niemojowski 2900, 2850. Oikos 24000, 23750, 24250, 23800, 23900. Pa-

Kursa giełdy lwowskiej.

Z — żądają, T — transakcja, Zresztą: płać.

A) Akc. Bank.	9 lutego	B) Akc. przem.	9 lutego
Akc. Związk.	0900	Górka . . .	81000000
Dyskont Lw.	—	Oikos . . .	24250000
Handl. Pozn.	00000	Parowoz . .	T 2400000
Hipot. akc.	3700000	Patryja . . .	32000
Hipot. zemel.	0 00	Pezet . . .	T 110 000
Małopolski . .	00 00	Pocisk . . .	000000
Powszechny . .	T 450000	Pol. Glob . .	000000
Przemysłowy . .	2550000	Pol. Nafta . .	T 2500000
Ziemski kred.	1550000	Pol. Tow. Bud.	T 700000
B) Akc. przem.		Pol. Tow. H. .	T 2 75000
Browar Lwów .	35000000	Rakszawa . .	17250000
Chodorów . . .	27000000	Siersza el. .	000000
Karpalit . . .	0000	Gór. Siersza .	000000
Ćmielów . . .	9000000	Tepege . . .	0000
Portland z S. .	—	Tepege sól pot.	31500000
Galicia . . .	—	Tehate T. a. .	000000
Gafota ex . . .	1725000	Zieleniewski .	000000

rowozy 2400. Pezet 1075, 1050, 1075, 1100, 1060, Nafta 2500. P. T. B. 700. Tespy 31500.

AKCJE GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Bank Przem. Warsz. 3200, Wildt 750, Michalów 3400, Firley 2600, Cegielski 2925, Ursus 5650, Ursus III emisja 5400, Nafta 2500, Chodorów 25500, Cukier 17000, Pocisk 5250, Parowoz 2400, Zyrardów 900000, Tespy 30000, Ćmielów 8650, Filtner 32000. Tendencja niejednolita dla większości zniżkowa (AW).

GIEŁDA WARSZAWSKA.

W dziale walut i dewiz zagr. sytuacja bez zmiany. Akcje utrzymywały się na poziomie dwu dni ostatnich. 9. II. (tel. wł.) (G).

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 34	Warszawa 9 lutego	Zurych dnia 9 II.	Berlin dnia 5 II.
	D e w i z y		
100 Mk. pol.	—10—	—	—
1 funt. ang.	40230000	24 80	18145250
100 frs. fran.	40000000	26 69	197452
100 fr. szwaj.	161825000	100 00	737840
100 fr. belg.	37500000	23 58	174435
100 K czesk.	26600000	16 63	123709
100 K węg.	—	0 0200	000
100 K austr.	13100	0 3081	60351
100 M niem.	00000	0000	10 00
1 Dolar am.	9300000	5 75	4210500
100 Lir wł.	40500000	25 26	185663
100 Lei rum.	000	2 95	00 00
100 guld. hol.	346450000	215 00	1585255
100 K norw.	—	75 00	62348
100 K duńsk.	—	94 00	751118
100 K szw.	(AW)	152 25	1109220
Frank złoty	1800000	(AW)	(AW)
Miljonówka	500000		

Międzynarodowe zawody narciarskie w Krynicy.

Z Pol. Zw. Narciarskiego komunikują nam, że ze względu na szereg trudności lokalnych, w szczególności kwaterek w Zakopanem, Międzynar. Zawody Narciarskie wyznaczone na 16, 17. i 18. bm. odbędą się nie w Zakopanem, a w Krynicy; doskonały narciarski teren karpacki jest w roku bieżącym bogato ośnieżony i da zatem możność szerokiego rozwinięcia zamierzonego programu zawodów.

Mistrzostwo Tatr w konkurencji zagranicznej nie będzie w bieżącym roku rozgrywane, a

zawodnicy zagraniczni wezmą udział jedynie w biegu złożonym, t. j. w biegu długim i skokach.

Mistrzostwo Polski rozegrane zostanie również tylko przez członków P. Z. N., a nie w konkursie międzynarodowym.

Dla uczestników zawodów i gości zarezerwowanych zostało przeszło 200 pokoi, które zainteresowani zamawiać mogą w Komisji Sportowej do dnia 10. bm., przy czym pierwszeństwo będą mieli zawodnicy. Zamówienia winny być zgłaszane przez Tow. Narciarskie, które ponoszą całkowitą odpowiedzialność za poczynione przez siebie zamówienia. Przy zamówieniu należy na rachunek kosztów przesyłać po 5 złp. od osoby

za miejsce w oddzielnym pokoju, po 1 złp. za miejsce w pomieszczeniu zbiorowym, koszary-wem.

Dzięki staraniom Zarządu Głównego P. Z. Narc. kilka firm i osób prywatnych przybiegało szereg nagród honorowych dla zwycięzców, w szczególności zaś: Firma Gerlach, p. Kowalewski z Rady Banku Handlowego, Tow. „Kommispol“, firma Gebethner i Wolff, oraz Redakcja „Pani“. Dależe zgłoszenia nagród napływają.

Wobec uszczuplonych warunków konkurencji dla zagranicy, nie należy się spodziewać tego udziału, z jakim liczył się w bieżącym roku Zarząd Główny.

Na raty wszystkim a w szczególności P. T. Urzędnikom dajemy

Ubrania, Raglany, Kurtki skórzane, Kurtki sukienne, Spodnie pryczepy

z najlepszych materiałów i po najniższych cenach **Józef Margulies i O. B. Panzer**

Lwów, pasaż Mikolasza 4. wejście obok kawiarni „De la Paix“. 1626

Kopernika 23!!!

1631

KILIMY Gliniańskie w wielkim wyborze oraz WYROBY KOSZYKARSKIE

MEBLE salonowe, werandowe, łóżeczka bujaki, fotele, kanapy, kosze podróżne i stojaki na kwiaty. WALIZY, leżaki, KASETY rajowe i rzeźbione polecają hurtownie i częściowo BRACIA HEGEDÜSS ul. Kopernika 23 filja Rętrzyńskiego 11.

Nowo otworzone „DYNAMO“ Konc. Przedsiębiorstwo Elektrotechniczne Biuro techniczno-handlowe. LWÓW, UL. KOPERNIKA 16. TELEF. Nr. 686. Urządza Centrale Elektryczne: dla miast, gorzelni, fabryk, młynów, tartaków itp. z własnymi maszynami. Instalacje światła elektrycznego, motorów i telefonów. — Specjalny oddział elektromechaniczny: dla naprawy wszelkich maszyn i aparatów elektrycznych. Tablice rozdzielcze. — Stała wystawa maszyn: Dynamo-maszyny, motory elektryczne, lokomobile, silniki ssąco-gazowe, benzynowe, ropne agregaty. — Obrabiarki do żelaza, metali i drzewa. Kompletne urządzenia dla młynów, gorzelni, tartaków i zakładów przemysłowych. Ceny konkurencyjne. Kosztorysy i porada techniczna. 686

Kosy i sierpy

pierwszorzędne górnoaustriackie i styryjskie kosy i Retenbachskie sierpy (Zahnsichel), wielka ilość z natychmiastową dostawą

najtaniej do oddania

Handelsvereinigung Ost. A. G. Wien I. Stok im. Himmel Nr. 1. Telegr. Adr.: Osteximport. 5547

SKŁAD SUKNA H. Bohrer i M. Silber

WE LWOWIE,

ul. Jagiellońska 11. I. p.

poleca P. T. Publiczność swój bogato zaopatrzony w ostatnie nowości 1636

magazyn materiałów krajowych i zagranicznych oraz dodatków krawieckich pierwszorzędnej jakości.

Nowo otwarty

SKŁAD PERFUMERJI I KOSMETYK

MARKUSA BIRNFELDA

we Lwowie, przy ul. Furmańskiej 9.

poleca po konkurencyjnych cenach w wielkim wyborze PERFUMY, PUDRY I MYDŁA TOALETOWE krajowe i zagraniczne. 683

OKAZJA!

Używane kocy 2 milj. Mp. na konie po sprzedaje, tudzież kupuje i przyjmuje w komis

używane futra, ubrania SONNTAG bundy etc. firma

Magazyn używanej i nowej konfekcji Lwów, ul. Kopernika 16.

Wielka mech. fabryka obuwia we Wiedniu z produkcją tygodniową 1000-1500 par, dla lepszego towaru komercyjnego poszukuje wspólnika z 6 do 730 milionów kor. austr. ewent. przesiedlenie do Polski. Oferty pod „Alsatz gesichert 2297“ do Haasensteina i Voglera A.G. Wiedeń, Schulerstrasse 11. 5546

Nauka i wychowanie.

Nauczycielka wolna, języki, muzyka, dyplom wiedeński. Warszawa Trębacka 10. Szamajewska. 5527

Posady i prace.

Jedna z najstarszych fabryk likierów w Europie; poszukuje dla swej fabryki we Wiedniu, pierwszorzędnego

destylatora

doświadczonego w wyrobie wódek i likierów typu francuskiego i polskiego. Korzystne warunki. Zgłoszenia i curriculum vitae jak najrychlej pod „HAKA“ Kraków-Ruch Szczepańska 9. 5545

Ogrodnik i pasiecznik zdolny świadectwami z matką rodziną lub po kawalerii poszukuje posady zaraz J. S. ogrodnik w Zadoworzu p. loko. 5548

Zakład dentystyczno-lekarski z pierwszorzędną klientelą w centrum miasta poszukuje współpracownika ewentualnie na godziny popołudniowe. Zgłoszenia pod Współpracownik do Administracji. 5552

Różne.

Unieważniam skradzione dokumenty na moje nazwisko, a to: kartę tożsamości, legitymację generalnej reprezentacji firmy „Harvest“, reprezentacji fabryki maszyn rolniczych „Potega“, oraz upoważnienie do przeprowadzenia samodzielnych transakcji i podejmowanie gotówek. Tadeusz Łagocki, Lwów, Łyczakowska 43. 5556

Tłumaczenia niemieckopolskie przyjmuje wytrawny praktyk Wojciech Jabłoński, Lwów, Sykulska 40. III. p. 5530

Konkurencja

na najtaniej i w najlepszych jakościach buciki — własnego wyrobu, udziela dla P. T. Pań i Panów urzędników — na dogodne spłaty. — Pracownia i handel skór — Przyjmuje do naprawy kalosze i śniegowce wulkanizuje parowo.

Piotra Srokowskiego Lwów, Gródecka 29.

WÓDKO — MIERZE, — CUKROMIERZE KWASOMIERZE — TERMOMETRY

w drewnianej i mosiężnej oprawie we wszystkich wielkościach — TERMOMETRY maksymalne do aparatu mierniczego — TERMOMETRY chemiczne i innych rodzajów — WAGI REYMANA do skrobji — BARASZÓWKI — ŁUG — JODYNA — PAPIER lakmusowy — TABELLE redukcyjne najnowsze wydanie 1923 — oraz wszelkie artykuły gorzelnicze polecają

LEON APPEL i Ska

Lwów, Legionów 1.

Tel. 458. — Adres telegr.: „OPTYKA“, Lwów. 1596

Spółka Akcyjna „OIKOS“ we Lwowie

poszukuje do ręcznej cegielni dachówkarni i kafiarni w Woli Chołojowskiej, poczynawszy od dnia 1. marca 1924.

rutynowanego kierownika cegielni.

Oferty tylko pisemne z podaniem curriculum vitae wnosić:

Centralne Biuro Ski. Akc. „Oikos“ we Lwowie ul. 3. Maja 11. 5557

30% OTOMANY 30%

30 procent taniej niż wszędzie! Kanapki do składania, wkłady do łóżek, poduszki (rozhar.), portjery, kap., firanki materje mebl., drelichy, chodniki, dywany, karnisze mosiężne, i ceraty **E. Hagler** — LWÓW — 21 poleca **Sobieskiego** 21 Zważać na firmę i Nr. domu 21. 682

CUKIER

po cenach przystępnych we workach 100 kilowych do — starczy za gotówkę — **HURTOWNIA CUKRU P. Michałowicz**, Poznań, Cieszkowskiego 6. 1293 Telefon 2882. Skrut telegr. „Hurt cukru“.

MATERACE DRUCIANE

STORY płócienne i ŻALUZJE deszczółkowe poleca 1615 Fabryka S. FREUNDLICH, Lwów, Kazimierzowska 14.

„OLKA“ obniżyła ceny pończoch i wyrobów trykotowych o 20%. Lwów Rynek 35.

Magazyn konfekc. damsk. **„MAISON CHIC“** Lwów Sykstuska 1.
 poleca po cenach konkurencyjnych pojedyncze modele zagraniczne. 1667 Wiel i wybór Kamizelek wełnianych. ? Uwaga na firmę ? **MAISON CHIC** ?

Na raty! 1670 bielizna do wypraw ślubnych Płaszcze, Swetery, Suknie. Kamizelki, Bluzki, Spodniczki ! Kamizelki wełn. 12,500.000 : : Magazyn Konfekcji Damskiej : : Płaszcze . . 22,000.000 **„PARYŻANKA“** LWÓW, PAŃSKA 22.

OLKUSZ

Fabryka Naczyń Emaljowanych S. A.
 w Olkusz.

Zaproszenie do subskrypcji

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 15. maja 1923 r., oraz postanowienia Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 17-go listopada 1923 r. przystępuje Rada Zawiadowcza do powiększenia kapitału akcyjnego o mkp. 504,000.000, tj. na mkp. 1,008.000.000 — przez wydanie 504,000 sztuk akcji III-ej emisji imiennej wartości po mkp. 1,000 z których 65 prc akcji imien., a 35 prc na okaziciela na następujących

warunkach subskrypcyjnych :

1) Prawo pierwszeństwa do nabycia nowych akcji przysługuje dawnym akcjonariuszom w stosunku 1 akcji nowej emisji na 1 akcję dawną ;

2) Akcjonariusze chcący wykonać prawo poboru, winni je zgłosić najpóźniej do dnia 10. marca 1924 r., w poniżej oznaczonych placówkach subskrypcyjnych.

3) Cena emisyjna nowych akcji wynosi dla dawnych akcjonariuszy na podstawie prawa poboru łącznie z kosztami konfekcji, należnością emisyjną i podatkiem giełdowym 1 złoty i 10 groszy płatne w markach polskich po kursie franka złotego obliczeniowego w dniu wpłaty.

Przy zgłoszeniach należy złożyć w gotówce całą cenę kupna.

4) Nowe akcje uczestniczyć będą w zyskach Spółki od dnia 1. stycznia 1924 r. na równi z dawnymi akcjami.

5) Zgłoszenia przyjmują: Ziemski Bank Kredytowy T. A. we Lwowie, ul. Jagiellońska 1. 2, oraz oddziały: w Krakowie i Warszawie. 5553

JEDWABIE

Wielwety, Aksamity, Welour, Chiffony, Brokaty na podszełki Kapelusze

damskie o tatnich kreacji.

Wszelkie dodatki do modniarstwa i krawieczyzny poleca Magazyn nowości dla Pań 1628

Gerber i Steinmetz Lwów, Kopernika 5. — Telefon Nr. 859. —

Firma Riesel Schiber i Friedländer

Lwów, ul. Brajerowska 11. a Tel. 947.

zawiadania

o objęciu głównego zastępstwa
 znanej fabryki maszyn młyńskich

Józ. Prokopa Synowie
w Pardubicach

tudzież fabryki kamieni francuskich i sztucznych

Sig. Theinera w Pilźnie

Wyroby tychże firm otrzymać można na składzie we Lwowie po oryginalnych cenach fabrycznych. — Kosztorysy na żądanie bezpłatnie. 5555

MOTORY ropne od 6 do 60 HP pierwszorządnej marki, dogodne spłaty, oraz kamienie, walce, perlaki, olejarnie, transmisje, pasy, gazę, oliwę poleca najtaniej „PILOT“ Lwów, Batorego 4. 5535

Kupno i sprzedaż.

Fortepian do nauki lepszy oraz drugi króciutki krzyżowy, znakomity sprzedam. Kopernika 26, parter, Sklepiarski. 5542

Wielwety, chęwoły, barchany, flanele, eponge, markizety, batysty, szyfony, zefiry, stary bułgarskie, oraz gotowe suknie i bieleznię damską do wypraw ślubnych poleca po cenach konkurencyjnych.

B. Nachtwächter Lwów, róg placu Bernardyńskiego Serbska 14. 1628

Kto pragnie jeździć samochodem

z wiosną bez żadnych przeszkód niech już teraz odda swoje auto do przeglądu i naprawy do

„AUTO-MOTORU“

Lwów, Kopernika 54. — Tel. 194.

Najlepsze gatunki obuwia

po najniższych cenach

Składy obuwia

sprzedaje firma

Schnapek, Thiman i Bracia Eichman

Gródecka 1. i Żółkiewska 17.

Pierwszorządna kawiarnia „RENESSANS“

po zupełnym odrestaurowaniu i po oczyszczeniu z gładki poleca się P. T. Publiczności. Codziennie wieczorem — koncertuje orkiestra wojskowa 40 pp. w pełnym składzie. — Miłe rendez vous świata eleganckiego. 1094

Nakładem Lwowskiej Spółki Wydawniczej, Sp. z ogr. odp. — Drukiem A. Goldmana, Sykstuska 19, Tel. 874. — Odpowiedzialny redaktor Tadeusz Stroiński.